

Mäntsälän osavuosikatsaus 2/2025 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 08.09.2025 § 175
349/02.01.00/2024

Toimintaympäristö

Vuosi 2024 oli odotettua parempi Mäntsälän kunnan osalta johtuen osittain ennakoitua paremmasta verotulokertymästä sekä kertaluonteisista maa-alueiden myyntivoitoista.

Lähtötilanne julkisen talouden näkökulmasta kuluvaan vuoteen oli heikko. Valtiovarainministeriön kesäkuun ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui viime vuonna 0,1 prosenttia vuositasolla, mutta talous on kääntynyt kasvuun vuoden aikana. Inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja veronalennukset lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat lisäävät investointeja. Talouden kasvua hidastaa Yhdysvaltojen tullien korotukset. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT kasvaa 1,0 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia 2027. Työllisyys kasvaa selvästi vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,3 prosentista 8,3 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli 4,4 % suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Tänä vuonna 2025 rahoitusaliijäämä on 4,2 % ja laskee siitä vähitellen 3,5 % vuonna 2027. Alijäämä pysyy kolmen prosentin huonommalla puolella ennustekauden loppuun saakka.

Talouden toteutuminen 1.1.-30.6.2025 ja tilinpäätösennuste

Mäntsälän kunnan kesäkuun osavuosikatsaustilanteessa ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 50,4 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 51,7 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on 51,9 prosenttia talousarviosta. Vuosikate kesäkuun lopun tilanteessa on -5 000 euroa ja tilikauden tulos kesäkuun lopun tilanteessa on n. 4,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Alijäämä johtuu verotulokertymän painottumisesta kiinteistöverotulojen osalta syyskaudelle sekä kesäkuussa henkilöstölle maksettavista lomarahista.

Verotuloja on alkuvuonna kertynyt 23,9 milj. euroa, joka on 43,5 prosenttia talousarviosta. Viime vuoden kunnallisveron tilitykset olivat ennustettua suuremmat. Oletuksena on, että vuoden 2024 ennakonpidätysprosentti olisi ollut aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla. Tämä vaikuttaa siten, että tänä vuonna 2025 on suuremmat veronpalautukset tai pienemmät jäännösverot vuoden 2025 kertymässä, joka heikentää vuoden 2025 verokertymää. Kunnallisveron kuluvaan vuoden arvioitu kertymä yhteensä heikkeneekin viime syksyn arvioista. Kuntaliiton toukokuun arvion mukaan Mäntsälän osalta heikkenemä on n. 1 milj. euron luokkaa. Elokuussa tulleen kuntaliiton veroennusteen mukaan kunnallisveroennuste heikkenee edelleen tästä 0,3 milj. eurolla (yhteensä 1,3 milj. euroa). Muutos johtuu pääosin työllisyyden odotettua heikommasta kehityksestä kuluvana vuonna. Ennuste tarkentuu loppuvuotta kohti eikä tässä vaiheessa tehdä talousarvioon muutoksia.

Yhteisöveron tilityksiin ei ole ennustettu merkittävää muutosta. Yhteisöjen ennakkoerot ovat elokuuhun asti kehittyneet ennusteen mukaisesti. Kiinteistöveron arvioidaan kasvavan maltillisesti noin 2 prosentilla.

Kunnan tilinpäätösennuste on kesäkuun lopun tilanteessa 1,1 milj. euroa alijäämäinen. Ennustetta heikentää verotulokertymäennusteen lisäksi kunnan rahoitusvastuun kasvu työttömyysetuuksista (n. 0,4 milj. euroa) sekä henkilösivukulujen budjetoitua suurempi menoarvio. Näitä menolisäyksiä pyritään kattamaan mahdollisuuksien mukaan tulosalueiden sisältä.

Palvelualueiden talousarvioihin osavuositarkastus 2 -vaiheessa esitetään muutoksia, joita ei ole mahdollista kattaa tulosalueiden sisältä ja joiden odotetaan olevan muuttumattomia vuoden loppuun. Opetuspalveluiden tarjoaman aamu- ja iltapäivähoidon tuloarvio laskee 0,15 milj. euroa, johon esitetään talousarvion kotikuntakorvausten tuloarvion vähennystä sivistyspalvelualueella. Hallintopalvelualueella ICT-palvelujen ostot ovat vähentyneet edellisestä vuodesta, mutta talousarviossa alun perin budjetoitu määräraha on ollut riittämätön sopimuksen mukaisen palvelun oston kattamiseksi, johon esitetään 0,27 milj. euron talousarviomäärärahan lisäystä palvelujen ostoihin.

Investoinnit

Investointimenoista on toteutunut 28,2 %, yht. -2,5 milj. euroa. Investointeihin on ennustettu hankekohtaisia ylityksiä ja -alituksia ja on tullut tarve lisähankkeille rakennusten korjauksiin, joita ei alun perin ollut budjetoitu. Muutokset toteutetaan investointibudjetin sisältä, eikä investointien kokonaismäärärahaan haeta ylityksiä. Investoinnit ovat toteutumassa suunnitelman mukaisesti ja alkavat valmistua pääasiallisesti syksyn aikana.

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.6.2025 oli 82,2 milj. euroa eli 3921 euroa/asukas. Lainoja on lyhennetty 0,8 milj. eurolla tilinpäätöstilanteesta. Konsernin lainakanta oli tilinpäätöshetkellä 153,6 milj. euroa. 30.6.2024 tilanteessa lainakanta on n. 150,6 milj. euroa (7179 euroa/asukas). Konsernilainat ja vastuut (sisältäen leasingrahoituksen) on 30.6.2025 tilanteessa n.165 milj. euroa eli n. 8142 euroa/asukas.

Osavuositarkastuksen yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset Käyttötalousosa, muutokset:

- Toisen osavuositarkastuksen yhteydessä haetaan hallintopalveluiden määrärahamuutosta tietohallintopalveluiden ICT-palveluiden ostoihin 0,265 milj. euroa.
- Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden osalta haetaan opetuspalveluihin talousarviomuutosta 0,152 milj. euroa tuloarvion laskemiseksi koskien Keusoten maksamaa, Hepolan koulussa tarjottavaa aamu- ja iltapäivähoitoa. Tuloarvio lasketaan 362 400 eurosta 210 000 euroon.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

- 1) merkitsee liitteenä olevan osavuositarkastuksen 2/2025 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.
- 2) esittää valtuuston hyväksyttäväksi esittelytekstin ja osavuositarkastuksen mukaista määrärahalisäystä hallintopalveluiden tietohallintopalveluihin 0,265 milj. euroa ja tuloarvion vähennystä sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen osalta 0,152 milj. euroa.

Muutokset heikentävät vuosikatetta 0,417 milj. euroa.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Liite 1. Osavuositarkastus 2/2025